

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Oddział II Informacyjny

B.W. № 23181 /II.

Warszawa dn. 14. czerwca 1920 r.

aa w

405/T₂

Do

Adjutantury Generalnej
na ręce kpt. SWITALSKIEGO

W załączeniu przesyła się sprawdzanie z konferencji międzynarodowej, zwołanej przez partję komunistyczną w Amsterdamie, według następujących punktów:

- 1/ Konferencja wstępna od 27-29 listopada 1919 r.
- 2/ Pisma do rosyjskiej partji komunistycznej i Lenina.
- 3/ Uchwały co do biura międzynarodowego.
- 4/ Rezolucja w sprawie jedności.
- 5/ Rosja.
- 6/ Rezolucja w sprawie Rosji sowieckiej.
- 7/ Sprawozdanie przedstawione przez polskich komunistów berlińskich.

W Z.

Kienhous

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 405/T₂ dnia 19/VII 1920 r.
zł. z. Wydział

63

Do

Amsterdamskiego Biura Prasowego

Leidschenstr.23

Amsterdam 26 lutego 1920 r.

Szanowny towarzyszu,

Przy niniejszym zasyłamy dokumenty odnoszące się do konferencji amsterdamskiej w celu informacji i publikacji. Wkrótce prześlemy wyciąg i uwagi wstępne co do znaczenia i rezultatów konferencji.

Z ramienia Biura Amsterdamskiego
S.J.Rutgers.

64
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

64
69

Konferencja wstępna

od 27-29 listopada 20 r.

zwołana w celu uczynienia przygotowań do konferencji międzynarodowej, planowanej przez partję komunistyczną na drugą połowę stycznia 1920 r.

Zebrani byli zmuszeni nadać swym narodom charakter jedynie przygotowawczy, nieobowiązujący, gdyż nieobecni byli delegaci Francji, Włoch, Holandji, Danji, Szwecji i Szwajcarji, pomimo wysłanych kurjerów, by zawiadomili towarzyszy i sprowadzali przedstawicieli. Wobec niebываłych trudności paszportowych i komunikacyjnych delegaci, którzy zostali zaproszeni na 15 listopada nie przybyli jeszcze, ani też nie otrzymano wiadomości od wysłanych kurjerów. W obradach uczestniczyli po jednym przedstawicielu Anglii, Polski, Rosji, Austrii niemieckiej i 2 delegatów Rumunji. Z Niemiec przybyło 3 towarzyszy i przyjmują oni udział w obradach. Przedstawiciel Rosji informuje zebranych, że delegat Holandji pertraktował już w Moskwie z organem wykonawczym 3 międzynarodówki w tym sensie by konferencja 3 międzynarodówki odbyła się w Holandji i by biuro zachodnio-europejskie 3 międzynarodówki, które ma być utworzonym mieściło się w Holandji. Towarzysze rosyjscy zgodzili się na tę propozycję. Przeciwno tej uchwale protestują wszyscy delegaci obecni na zebraniu. Wszyscy skierowują uwagę obecnych na trudności, które napotykałaby praca biura właśnie w Holandji. Powszechnie uważano, że jedynie Niemcy mogłyby się stać głównym siedliskiem biura międzynarodowego na Europę Zachodnią. Obrady nad pracami, które należy wykonać celem organizacji biura międzynarodowego wywołały propozycję utworzenia we wszystkich krajach sekretarjatów międzynarodowych, z których każdy byłby kierowanym przez sekretarjat, który musi mieć ścisły kontakt z sekretarjatami poszczególnych państw i z zachodnio-europejskim biurem międzynarodowym w Niemczech

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Podkreślano, że biura w Niemczech nie powinno pracować ~~xxkxkx~~ niezależnie od sekretarjatu w Holandji, a powinno współpracować z nim w sposób braterski.

Co do miejsca, w którym ma się odbyć konferencja planowana na styczeń 1920 r. z wielu stron napływają sprzeczne propozycje. Zaproponowano pomiędzy innymi Austrię, motywując to w ten sposób, że ~~xxk~~bezpieczeństwo uczestnikom tam będzie najbardziej zapewnione, a pozątem z powodu niskiego stanu kursu waluty austriackiej koszta byłyby tam najniższe. Następnie podano głos za Włochami, jako punktem zbornym ktoś zaproponował Niemcy. Nakoniec zgodzono się na to, by miejscem obrad był Frankfurt nad Menem lub Wiesbaden. Wielu delegowanych ma niedaleko do dzielnicy okupowanej. Frankfurt położony ^w ~~xxk~~ pobliżu Wiesbadenu jest stosunkowo pewnym chyba, że warunki uległyby zmianie. Delegaci zebrani w obydw~~u~~ tych miejscowościach mogliby się bez wielkich utrudnień zebrać w jednej z nich, tam gdzieby się to okazało najbardziej celowem.

Z Frankfurtu łatwo można otrzymać pozwolenie na wjazd do dzielnicy okupowanej, również dałoby się uczestnikom konferencji znajdującym się w Wiesbaden ułatwić podróż do Frankfurtu.

Umówiono się do do szyfrów, którym będą mogły porozumiewać się rozmaite kraje.

Okres czasu aż do zebrania się konferencji ma być zużyty na to, by poszczególne kraje zaopatrzyć w literaturę komunistyczną i poinformować co do zajść w Rosji, co dotychczas ze względu na trudności transportowe nie mogło być uskutecznione w większości krajów.

Delegaci obecni wybierają komisję, która ma porozumieć się z towarzyszami holenderskimi w sprawie założenia głównego biura zachodnio-europejskiego 3 międzynarodówki i przeniesienia tamże obrad konferencji. Następnie odczytano referaty o położeniu w poszczególnych państwach, które w skróceniu przytaczamy w dalszym ciągu.

- 1/Otwarcie
- 2/Wybory do biura kongresowego
- 3/Sprawozdanie delegatów
- 4/Akcja przeciwko kontr-rewolucyjnej interwencji do spraw Rosji Sowieckiej i innych republik sowieckich.
- 5/Parlamentaryzm
- 6/Sprawa zwi.zków zawodowych i sowietów
- 7/Socjalizacja i kontrola przedsiębiorstw
- 8/Chłopi i rewolucja
- 9/Antymilitaryzm i czerwona armja
- 10/Utworzenie z grup partji komunistycznych w poszczególnych państwach.
- 11/Organizacja biura międzynarodowego
 - a/funkcje
 - b/skład
 - c/utrzymywanie kontaktu.Kurjerzy.Biuletyn.Prasa.Radio-telegramy.Służba wywiadowcza.Miesięczniki Archiwum.Walka ze szpiegostwem.Finanse.
 - d/stosunki do innych grup.Młodzież komunistyczna.Rewolucyjny ruch kobiecy.Inteligencja rewolucyjna.Studenci rewolucyjni.Grupa Clarté i t.d.
 - e/Stosunek do partji centrum,jak partja socjalistów niepodległych,partja Louguetta i t.d.
 - f/stosunek do delegatów zagranicznych Rep.Sowieckiej.
- 12/Manifesty i deklaracje
 - a/manifest do proletariatu zachodnio-europejskiego i amerykańskiego
 - b/deklaracja w sprawie prześladowań,w szczególności na Węgrzech,w Niemczech i Ameryce.
 - c/Deklaracja w sprawie swobody komunikacji,pasporty,cenzura,szpiegostwo i t.d.
 - d/deklaracja w sprawie zwi.zku narodów
- 13/Organizacja najbliższych kongresów:miejsce i czas.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Konferencja uchwaliła wysłać dwa pisma z zaświadczeniem sympatji jedną do rosyjskiej partji komunistycznej, drugą do tow. Lenina. Redakcję i podpis powierzono jednej niemieckiej i jednej angielskiej delegatce.

Oto treść obydwu depeesz:

Do rosyjskiej partji komunistycznej

Szanowni towarzysze

Konferencja międzynarodowa składająca się z przedstawicieli partji i organizacji kom. i soc. Niemiec Austrii, Anglii, Polski, Holandji, Rumunji i sekretarjatu zachodnio-europejskiego III międzynarodówki zapewnia was o swych uczuciach braterskich i niezwalczona wspólność myśli i celów ^{do} Od pierwszej ostatniej chwili obrad swych miała ona przed oczyma co proletarjat rosyjski, co proletarjat wszechświatowy zawdzięcza Wam i jakie względem Was ma obowiązki.

W okropnych czasach, gdy wydawało się że imperejalizm międzynarodowy na krwią przesiąkniętych polach walki zniweczy socjalizm międzynarodowy działaliście jako wychowawcy i przywódcy rewolucyjni proletarjatu rosyjskiego ^{przed} i rzeszami robotników nieśliście sztandar socjalizmu. Śmiałym czynem dowiedliście, że socjalizm, że komunizm nie jest gwiazdka słabo świecąca na dalekim horyzoncie wśród mgły, ale słońcem wielkim i potężnym, które okryte purpurą wstehodzi po ciemnej i straszliwej nocy, po wojnie światowej. Jasno zdając sobie sprawę rewolucyjnej socjalistycznej nie tylko wskaza- liście wydziedziczonym i wyzyskiwanym świata tego nieuniknio- ny cel rozwoju. Uczyniliście więcej. Daliście hasło praktycz- ne, za pomocą którego cel ten w walce może być osiągniętym. Energicznie i pełni ducha ofiarności stanęliście na drodze która prowadzi do celu. Socjalistyczna Rosja sowiecka jest waszym dziełem jest waszym dziełem rewolucyjnym i twór- czym. Ta Rosja sowiecka jest przykładem nadzieją awangardy rewolucyjnej robotników we wszystkich krajach. Dlatego też

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

zyskujących całego świata.

Eniemają one, że wraz z Rosją sowiecką zduszą one i samą rewolucję światową, że nałożą one wtedy na zaw sze na niewolników pracy jarzmo kapitalizmu. Dlatego też obowiązkiem świętym partji socjalistycznej i komunistycznej we wszystkich krajach jest, by jaknajszersze masy zorganizowały one celem obrony Rosji sowieckiej. Dość już ustnych wyznań wdzięczności względem Rosji sowieckiej solidaryzowania się z nią, nie, trzeba czynów wdzięczności, czynów solidarnych. Proletariusze wszystkich krajów energicznie przeszkodziły swym rządóm kapitalistycznym, by te w jakikolwiek bądź sposób jawnie lub sekretnie popierały kontr-rewolucję w Rosji i hamowały swobodny rozwój socjalistyczny republiki sowieckiej. Partje komunistyczne i socjalistyczne powinny wpłynąć na to, by uczucia mas proletariackich względem Rosji sowieckiej wyraziły się czynem. Robotnice wszystkich krajów muszą wraz z Rosją sowiecką czynnie bronić rewolucji światowej, a jednocześnie swe własne uwolnienie. Towarzysze, bracia: Z wami jesteśmy w pracy i w walce o Rosję sowiecką, twierdząc rewolucji światowej. Pozdrawiamy Was okrzykiem. Niech żyje mężna bohaterka rosyjska partja komunistyczna. Niech żyje proletarijat rosyjski, rewolucyjna Rosja sowiecka. Niech żyje rewolucja światowa.

Szanowny i kochany towarzyszu Leninie!

Jako wyznawcy materjalizmu historycznego my przedstawiciele partji i organizacji socjalist. i komunist. Niemiec, Austrii, Anglii, Polski, Holandji, Rumunji i zach. europ. sekretariatu III międzynarodówki, dalecy jesteśmy od tego, by na wzór metod i ocen burżuazyjnych uprawiać kult osobistości i wpaść w "kult bohaterów" ale mimo to nasza znajomość historii chwili obecnej i uczucie nasze skłania nas do tego, by w duchu uścisnąć wam rękę w poczuciu wielkiego znaczenia waszej osobistości i działalności dla zmian zasadniczych, które uskuteczniły się w Rosji. Wiemy, że całe życie poświęciliście akcji, na rzecz partji i rozwojowi jej, że byliś

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

cie teoretykiem i praktykiem nauczycielem organizatorem, przywódcą, które wyprzedza szeregi i współpracownikiem w samych szeregach.

Rewolucja w Rosji ściśle związana jest z akcją partji bolszewickiej komunistycznej, tak samo jak partja spojona jest Wasza osoba i czyny, towarzyszu Leninie, jako jedność nierozdzielna. W oczach naszych partja bolszewików komunistów i Wy zachowujące w historii swój obraz, świadomi celu, żelaznej woli i gotowi do śmiałego czynu.

Chcemy wyrazić wam nasz szacunek, na który zasługujecie dzięki ciężkim stoczonym walkom, oraz miłość naszą, którą wzbudziliście w ten sposób wyrazić chcemy dumę naszą z tego powodu, że wspólnie wyznajemy ideę i wspólnie prowadzimy walkę w imię rewolucji światowej, pewni jesteśmy święcie w to wierzymy, że wspólnie z Wami dopomożemy do zwycięstwa wielkiej sprawy proletariatu. W osobie waszej witamy partję Waszą, wierny proletariatu rosyjski, rewolucję światową, gromy które rozbrzmiewają już w dali. Życzyć powodzenia waszej działalności, znaczy to życzyć powodzenia rewolucji w Rosji, proletariatu międzynarodowemu, którego przywódcą jesteście i któremu wskazujecie drogę.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Uchwały co do biura międzynarodowego

Zakłada się biuro międzynarodowe w Amsterdamie jako biuro pomocnicze komitetu wykonawczego w Moskwie. Biuro zostanie utworzone z przedstawicieli państw, które przyłączyły się w Moskwie, a mianowicie każde państwo wysyła jednego z pośród delegatów, których wybiera tam istniejąca partja komunistyczna, która przyłączyła się w Moskwie. O ile partje i grupy jakiegó państwa nie mogą się pogodzić co do osoby delegata to każda partja wskazuje jednego delegata i głos tego kraju zostaje podzielony pomiędzy delegatów jednego państwa.

Posiedzenia biura, które w miarę możliwości odbywają się co kwartał, są prawomocne, o ile z czterech państw Anglii, Niemiec, Francji i Włoch obecni są chociaż przedstawiciele trzech z nich, przytem jednak jedno z tych trzech państw może być zastąpione przez 2 z pośród pozostałych. Przytem nie wlicza się krajów, których przedstawicielami są członkowie komitetu wykonawczego.

Komitet wykonawczy składa się z trzech członków, kktórzy stale muszą zamieszkiwać w Holandji. Jeden z pośród tych trzech jest przedstawicielem holenderskiej partji komunistycznej w biurze, jako dwóch innych proponowani są tow. S.J. Rutgers i towarzysza H. Holand Holst.

Komitet wykonawczy wprowadza w życie uchwały biura, zarówno jak i polecenia otrzymywane z Moskwy, z którą w miarę możności należy utrzymywać stały kontakt. Utrzymywane są również w miarę możności stosunki

w razie potrzeby można także powziąć postanowienia.

Dopóki Francja i Niemcy jeszcze się nie przyłączyły obecność dwu z czterech wyżej wymienionych państw wystarczy aby posiedzenie było prawomocne. O ile warunki wymagają tego koniecznie lub o ile zebranie jest niemożliwe, to komitet wykonawczy może działać samodzielnie, zasięgnąwszy zdania możliwie wielkiej liczby delegatów. Upoważnia się amerykańską partję komunistów, by wszczęła kroki w celu zorganizowania biura na Amerykę Północną i południową oraz panamerykańskiej konferencji; w tym celu należy zużytkować prace przygotowawcze, dokonane w Meksyku. Biuro takie mieścić się będzie zapewne w Meksyku. Sekretarjat zachodnio-europejski w Berlinie przeistoczy się w sekretarjat do spraw Europy centralnej, składającej się z przedstawicieli Niemiec, państw naddunajskich, państw bałkańskich, Polski. Sekretarjat na Europę centralną będzie utrzymywał kontakt z temi państwami, zarówno jak z Moskwą i Amsterdamem i będzie oddziałem biura amsterdamskiego. Samodzielnie będzie on wydawał manifesty i odezwy, które tyczą się Europy centralnej, co do publikacji manifestów znaczenia ogólniejszego będzie się on porozumiewać z Amsterdamem. Także i przygotowania do konferencji międzynarodowych czynione będą w porozumieniu z Amsterdamem.

Wydawnictwo korespondencji rosyjskiej broszur i książek tłumaczonych z rosyjskiego oraz międzynarodówek komunistycznych w trzech językach zostanie w miarę możliwości scentralizowane w Berlinie, pod odpowiedzialnością przedstawiciela III międzynarodówki na Niemcy i przy współudziale zarówno sekretarjatu na Europę centralną jak biura amsterdamskiego.

Biuro w Asterdamie wydaje biuletyn w trzech językach organizuje biuro prasowe wraz zek służbą informacyjną i archiwum, czyni przygotowania do konferencji i kongresów i wykonywa ich uchwały. Wezwania, proklamacje i akcje w skal międzynarodowej wyłącznie należą do kompetencji biura

amsterdamskiego. Cała ta organizacja nosi charakter prowizoryczny do czasu Ricdy Kongresu międzynarodowego nie

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

7.2
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

72

72

poweźmie co do niej uchwał decydujących lub do czasu, kiedy stosunki zmienią się o tyle, że komunikacja z Moskwą będzie ułatwioną. Uchwalono, aby poszczególne państwa ponosiły wspólnie koszta na utrzymanie biura. Gdy nadejdą wystarczające sumy z Moskwy powzięte zostaną uchwały co do zużytkowania ich i w tym celu poszczególni delegaci proszeni będą o przedstawienie swych wniosków. W razie potrzeby za różne czynności w biurze jak np. służba wywiadowcza, prowadzenie archiwum i t.d. będzie się otrzymywało wynagrodzenie, że decyzja co do tego zapadnie w ciągu kilku tygodni. Uprasza się o udział w pracach w archiwum wszystkich delegatów uprasza się o nawiązanie kontaktu z członkami komitetu wykonawczego w celu poinformowania się nawzajem co do adresów szpiegów, kurjerów, w sprawach paszportowych i t.d.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

78

73

-1-

REZOLUCJA W SPRAWIE JEDNOŚCI

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

1) Socjal-patrjoci i oportuniści, szczególnie gdy skłaniają się w kierunku lewicy, są bardzo niebezpiecznym wrogiem rewolucji proletarjackiej.

2) Jednocześnie się czy też działanie wspólne z tymi poddającymi się ~~xxx~~ korupcji i kontr-rewolucyjnymi elementami hamuje rozwój ruchu komunistycznego świadomego swych celów.

3) Tolerowanie oportunistycznych lub socjal-patrjotycznych elementów w partji komunistycznej, pod pretekstem zachowania jedności, przynosi szkodę jedynej przyspieszającej rewolucję jedności - jedności istniejącej nie tylko w przyjęciu zasad ogólnych, lecz i w porozumieniu się z akcją fundamentalną.

4) Niezbędne jest, by grupy komunistyczne znajdujące się jeszcze w starych reformistycznych i oportunistycznych partjach, (nawet gdyby te ostatnie wystąpiły z drugiej międzynarodówki) oddzieliły się od tych band kompromitujących ich, wstąpili do partji komunist. lub jeżeli to jest konieczne, utworzyli partję komunistyczną).

5) Utrzymanie jedności zależy od warunków miejscowych, jednak nie może zasażać się tylko na przyjęciu teorii komunistycznej, lecz na praktyce wynikłej z tej rewolucyjnej teorii.

W ogólności zasady fundamentalne w celu osiągnięcia jedności są następujące:

a) nieubłagana walka klasowa proletariatu, żadnego kompromisu z mieszczańskimi lub socjal-patrjotycznymi partjami należącymi do drugiej międzynarodówki, lub też z pachołkami kapitalizmu w ruchu robotniczym.

b) masowa akcja proletariatu, jako środek do zdobycia władzy i partja komunistyczna jako siła świadoma i kierownicza w rozwoju

PIŁSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

tej akcji masowej.

e) dyktatura proletariatu (konsekwentna odrzucenie demokracji burżuazyjnej)

d) system sowiecki jako konieczna forma demokracji proletariackiej.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

7412
KI
ES
rk

KI
TE
ES
ork

R O S J A.

Obecnie w Rosji ukończyła się epoka walki o zrzucenie burżuazji z jej placówek. Trwała ona długo, gdyż kwestja odbudowy gospodarczej zależna jest od utrwalenia władzy proletariatu. Za pomocą władzy tej trzeba było burżuazję usunąć ze wszystkich jej placówek ekonomicznych i politycznych. Opierało się to na przesłance, że zniweczy to wpływ ideowy jaki wywierała ona na masy robotnicze i włościańskie, na urzędników i drobnomieszczaństwo. Na początku rewolucji zwalczanie militarne burżuazji zasiało się na zwalczaniu przez żołnierzy Kiereńskiego. Nie wystarczyło to do dalszego rozwoju rewolucji. Burżuazję należało zwalczać politycznie i moralnie. W tym celu należało walczyć nie tylko z demokracją burżuazyjną, ale i z mieńszewikami i socjal-rewolucjonistami, którzy wszczepiali ideologję burżuazyjną warstwom pośrednim. Rozprawa z partjami temi trwała w dalszym ciągu w czas walki przeciwko zjednoczeniu gospodarczemu burżuazji przy zajęciu stanowiska wobec palącego problemu odbudowy gospodarczej. W szczególności stanowisko inteligencji wyraża ideologję burżuazyjną. Stanowisko to doprowadziło do sabotażu odbudowy socjalistycznej pod hasłem przeciwko dyktaturze proletariatu ~~ixxxxxxxxxxxxxxxxxx~~ za demokrację. Hasło to, starano się motywować w ten sposób, że dyktatura proletariatu i biednych włoścjan oznacza dyktaturę bolszewików. Rewolucję uważano jako czyn romantyki rewolucyjnej jako powstanie wojskowe, którem bolszewicy zniemacka zaskoczyli czystą demokrację. W ten sposób utworzono platformę, na której mogły zjednoczyć się t.z. demokratyczne elementy społeczeństwa w celu jakoby walczenia z dyktaturą bolszewików, a w rzeczywistości w celu walki z władzą sowiecką za pomocą sabotażu. Kierowali walką tą umiarkowani mieńszewicy, do których przyłączyli się elementy stojące bar-

dziej na prawo, i które wywierały wpływ na część robotników ~~nie~~ oraz na wielu, jeżeli nie na większości urzędników w przemyśle, urzędników państwowych, związków włościańskich itd. Wywiązała się uporczywa walka wywołana zamiarem sparaliżowania całego aparatu gospodarczego i państwowego socjalistycznej republiki sowieckiej. Miały również miejsce próby ze strony mieniszewików za pomocą pertraktacji nawiązywanych z bolszewikami skłonić ~~ich~~ ich do kompromisu i siłę ich skruszyć od wewnątrz. Sytuacja spowodowała konflikt w łonie samej partji bolszewickiej. Żunaczarski, Zinowjew, Reckow, Riazanow starali się pociągnąć za sobą skrzydło radykalne na prawo. Zostało to spowodowane stanowiskiem organizacji, które stały na gruncie demokracji, jak kolejarze, urzędnicy poczty, związki zawodowe, a również stanowiskiem lewego skrzydła mieniszewików pod przewodnictwem Martowa i t.zw. Internacjonalistów, którzy odtąd popierali władzę Sowieców i przywódcą, których wówczas był Włosowski. Dla bolszewików konflikt polegał na tym, czy partja ma osłabić walkę swą przez pertraktacje z elementami temi i dopuścić do udziału we władzy poszczególne organizacje, które jednocześnie nie ponoszą odpowiedzialności za politykę w ogólności, innymi słowy czy miano "neutralizować ministerja".

Lenin i najbardziej radykalny odłam bolszewików przeciwny był tym ustępstwom, był jednak za tem, aby odnośne organizacje miały możność wysłania swych przedstawicieli do wszechrosyjskiego kongresu rad, by w ten sposób uzyskały one wpływy polityczne. Sytuacja tak się zaogniła, że Żunaczarski i Zinowjew zagrozili wystąpieniem z rządu.

Zwycięstwo militarne nad Kiereńskim spowodowało zmianę. Propozycja Lenina została przyjęta. W ten sposób utworzoną drogę ku mieniszewikom do wstąpienia do rządu sowieckiego, współdziałania z nim, a więc i "od wewnątrz" starano się ich pozyskać. Po roku ciężkich walk wewnętrznych organizacje wyżej wymienione stanęły na platformie sowieckiej. Na ostatku uczyniły to związki zawodowe. Powzięły one decyzję tę dopiero po rozprawie z mieniszewikami i potem jak dostali się pod wpływy ideologii bolszewickiej.

Działają one teraz jako ważne organa, rozdzielające produkty. I ten etap rozwoju w partii komunistycznej nie przeszedł bez walk wewnętrznych. Związki zawodowe teraz włączone zostały do organizacji sowieckiej. Ze się tak stało jest w znacznym stopniu zasługą Lenina. Zwyciężył pogląd zdobycia związków zawodowych od wewnątrz i pozyskania ich olbrzymiego i dobrze zorganizowanego aparatu dla celów rządu sowieckiego. W czasie tym mieniszewicy pod względem ideologii rozpadli się. Żądali oni, by na gruncie parlamentarnej prowadzona była walka przeciwko władzy sowieckiej. Pewien ich odłam koniec końców stanął na gruncie władzy sowieckiej. Było to zwycięstwo ideowe, które ważną rolę odegrało w odbudowie gospodarczej. Bardzo ważne znaczenie przy odbudowie tej miały związki zawodowe, które niezupełnie jeszcze przeszły pod wpływ bolszewików. Robotnicy poza związkami zawodowymi grupują się w komitetach fabrycznych. Wybierani są w każdym przedsiębiorstwie za pomocą głosowania powszechnego i w każdej chwili mogą być odwołane. Takie rady fabryczne istniały już i przed rewolucją listopadową, ale działalność ich wtedy była bardzo ograniczona. Dążyły one tylko do rozłożenia kontroli nad przedsiębiorstwem. Po rewolucji listopadowej poczęły one obejmować administrację zakładów. Proces tego przeistoczenia rad fabrycznych nie nosił jednolitego charakteru. Z początku nosił on w wielu miejscach charakter wybitnie syndykalistyczny. Masy były niewyszkolone i nieprzygotowane. Trzeba było dopiero wyhodować je do świadomości o konieczności ścisłej tej centralizacji gospodarczej. Uskutecznienie tej centralizacji było z początku bardzo utrudnionem. Walka militarna przeciwko kontrrewolucji stała na przeszkodzie do nawiązywania kontaktu z władzami centralnymi. Porozumienie się z nimi było tem trudniejsze im szersze masy wciągnięte zostały do walki rewolucyjnej. Przyłączyło się do tego wrażenie wywarłe sanotajem rewolucji i rządu przez koleje, fabryki i przedsiębiorców. Ci ostatni oświadczyli, że nie posiadają pieniędzy dla wypłaty robotnikom. Uchylali się oni od wszelkich zobowiązań względem nich; zmusiło to robotników poszczególnych przedsiębiorstw do objęcia fabryk i prowadzenia ich na własną rękę. W taki sposób powstało przekonanie, że poszczególna fabryka jest własnością danej grupy robotników.

krownictwa, żelaza, papieru, elektryczności. Rada centralna dostarcza surowce, rozdaje je itd. Jest ona organem niezbędnym w celu centralizacji handlu wewnętrznego, rozdziału wewnątrz kraju, który uskutecznia się głównie za pośrednictwem stowarzyszeń. Po półtora rocznej pracy szkielet organizacji gospodarczej jest gotów, aparat niezbędny stworzony. Teraz chodzi o to by ubrać ten szkielet i wypełnić go pracą. Przemysł musi żyć. Ale jak ma on żyć? Odpowiedzieć na to pytanie jest nadzwyczaj trudno, a trudności te związane są z polityką zewnętrzną. Dla Rosji w rzeczywistości wojna trwa w dalszym ciągu. Wojna domowa, wywołana przez kontrrewolucję, przeistoczyła się w wojnę światową. Mocarstwa sprzymierzone, zależne od nich państwa kresowe i Niemcy w dalszym ciągu prowadzą wojnę domową. Wojna domowa została umiędzynarodowiona. Rosyjskie partje kontrrewolucyjne początkowo zupełnie godziły się na interwencję państw obcych, ale pod warunkiem by nie ujawniały one zbyt, że prawdziwym celem ich nie jest tylko przywrócenie władzy burżuazji, ale i uzależnienie Rosji pod względem gospodarczym od kapitału zagranicznego. Powoli pod wpływem wypadków partje socjalistyczne i demokratyczne uświadomiły sobie to. Rozszerzenie się walki spowodowało przejście elementów demokratycznych i umiarkowanie demokratycznych na platformę sowiecką i umocnienie tejże. Wielkie znaczenie w tym względzie miała także klęska Niemiec. Do tej chwili bolszewicy byli politycznie izolowani. Z kłamstwem udawało się oszukiwać masy robotnicze i włościańskie zarówno jak i klasy średnie za pomocą legendy, że bolszewicy są agentami imperjalizmu niemieckiego. Zarówno mocarstwa koalicyjne, jak i partje znajdujące się pod ich wpływem szerzyły bajkę tę z powodzeniem. Wtedy spadła na Niemcy klęska militarna, spowodowana mądrą taktyką Lenina w Brześciu Litewskim, klęska ta wywołała głębokie wrażenie, jeszcze głębsze zaś rewolucja listopadowa w Niemczech. Mniejszewicy jako partja, dzięki jej przestali istnieć. Większa część ich członków i przywódców przeszła wtedy do obozu bolszewików. Pozycję partji komunistycznej wzmocniły potem pertraktacje Niemiec w Wersalu i samo zawarcie pokoju. Pokój wersalski zadał cios śmiertelny iluzji, jakoby mocarstwa koalicyjne były czem innym, lepszym, aniżeli państwa centralne. Ujawnił on wyraźnie imperjalistyczny charakter Koalicji. Jej demokra-

tyczna aureola została doszczętnie zniszczoną. Charakterystycznym jest list Kiereńskiego do prasy angielskiej. W nim Kiereński odpowiedzialność za klęski Kołczaka, Judenicza i Denikina przypisuje Anglii. Kołczak na Syberji uczynił bolszewikom nietylko z demokratów, ale gorzej jeszcze, hodował on tam wprost bolszewizm, a mianowicie w ten sposób, że stworzył tam dziką anarchję, rządził za pomocą najkrwawszego terroru i postawił sobie za zadanie szczególnie wytrzebić elementy najbardziej uświadomione wśród chłopstwa, nauczycieli, urzędników itd. Anglja popierając Kołczaka nie popierała walki w imię zniweczenia bolszewizmu, ale walkę w imię zniszczenia Rosji. Doprowadziło to do tego, że szerokie masy ludności rzuciły się w objęcia bolszewizmu. Gdyż interwencja Anglii dała bolszewikom możliwość składania odpowiedzialności i winy za dezorganizację gospodarczą i głód w kraju na Koalicję i blokadę. Jednym słowem 2 lata władzy sowieckiej wystarczyły w zupełności, by zdemaskować imperjalizm koalicji i państw centralnych, uświadomić pod tym względem szerokie masy ludu pracującego i partje polityczne w Rosji i pokazać drogę, którą Rosja powinna iść w celu uwolnienia się.

W rezultacie partja bolszewików i polityka jej została skonsolidowana. Została ona ~~partja~~ od wewnątrz. Stała się ona tak silną, że nie może być złamaną. Jako partję polityczną popierają ją 3 warstwy ludności. Popierwsze i przedewszystkiem ~~robotnicy~~ robotnicy w przemyśle, podrugie biedne i średnie włoścjanstwo i po trzecie bogatsi chłopci. Wszyscy oni są przeświadczeni, że walka przeciwko bolszewikom nie oznacza nic innego, jak walkę za carat i w celu wydania Rosji mocarstwom sprzymierzonym. Dawniej między bolszewikami z jednej strony, a partjami demokratycznymi i umiarkowanymi socjalistycznymi z drugiej istniały wielkie przeciwstawienia. Hasło brzmiało władza sowiecka przeciwko konstytuancie. Te przeciwstawienia po dwóch latach tak się zniwelowały, że olbrzymia część przywódców mieniszewickich i prawica soc.-rewolucjonistów, która przedstawia interesy bogatych włoścjan zupełnie zarzucili swe żądanie zwołania konstytuancy.

Partja mieniszewików z biegiem czasu od lutego do października 1917r. i od października 1917 r. rozbiła się na trzy kierunki. Partja z początku jedność organizacyjną stawiała wyżej jak jedność ideologicz-

na. Prawe jej skrzydło po wybuchu wojny poczęło stawiać żądania z dziedziny polityki socjalnej. Przywódcami socjalpatriotów byli Plechanow, Potriesow, Kriczewski, Aleksziński t.zw. ortodoksyjna towarzyszką Akselrod itd. Skrzydło to szybko zanikało i w końcu rozwiązało się, a poszczególni przywódcy, jak Liber przeszli do obozu czarnej seciny i zostali wkrótce zupełnie izolowani i zaginęli odtąd bez wieści. Stronnicy tego kierunku w Omsku i Samarze doszli do władzy a po upływie kilku tygodni nad ich działalnością polityczną i osobami postawiono krzyżyk. Centrum partji mieńszewików pod przewodnictwem Dana i Pawła Akselroda rozbiło się ze swej strony. Dan poszedł na lewo, Akselrod pozostał w osamotnieniu. Dan i Martow stali na stanowisku, że opozycja powinna stanąć na platformie władzy sowieckiej, nie obejmując jednak odpowiedzialnych stanowisk politycznych.

Lewe zaś skrzydło centrum pod przewodnictwem Igoriewa nie zgadzało się na takie ograniczenia. Było ono zatem aby mieńszewicy obejmowali stanowiska odpowiedzialne. Podobnym był także pogląd "nowożygnienców" pod przewodnictwem Gorkiego i Suchanowa. Lewe skrzydło mieńszewików rozwiązało się zupełnie, a większa część członków jego przeszła do partji komunistycznej.

Partja prawicowych eserów również przeżyła proces skomplikowany i w rezultacie rozbiła się na 3 kierunki. Prawe skrzydło z Breszkowską, Kiereńskim i Sawinkowym stało na stanowisku nieprzejednanem i przez długi czas zgadzało się z interwencją zagraniczną. Sprawa ta koniec końców wywołała rozłam w łonie skrzydła tego, Sawinkow, jako dawny terrorzysta organizował powstania chłopskie i coraz bardziej zbliżał się do Kołczaka. Centrum prawych eserów w Samarze i Omsku objęło rządy i porozumiało się z Kołczakiem na podstawie zwołania konstytuanty. We frakcji panowało zupełne zamieszanie. Część jej odpadła od Kołczaka, propagowała jednak zwołanie konstytuanty. Druga część ^{lewym} razem ze swym/skrzydłem pod przewodnictwem Czernowa stanęła na gruncie Koalicji z rządem sowieców, porzucając hasło zwołania konstytuanty. Lewe skrzydło eserów poczęło po rewolucji listopadowej współpracować z rządem sowieckim. Nie istnieje on już prawie, jako partja samodzielna. Pewien odłam jego po zabójstwie Mirbacha próbował uchwycić rządy w swe ręce. Ten odłam został zupełnie skompromitowany

przez rewolucję listopadową w Niemczech i swe własne czyny. Inna część przyłączyła się do rządu sowieckiego. Partja komunistycznej podczas rewolucji i w czasie odbudowy odegrała rolę decydującą. Słuszność jej ideologii i taktyki uwidoczniła się coraz bardziej. Zyskuje ona sobie inne partje. Powodzenie to było możliwe tylko dlatego, że bolszewicy jako partja byli silnie zorganizowani, scentralizowani celowo i posiadali tradycje dwudziestoletniej walki rewolucyjnej.

W życiu i działalności partji góruje osoba Lenina, jednakże Lenin bez takiej partji jaką byli bolszewicy nie byłby mógł wprowadzić swych idei w życie, tak samo jak partja bez Lenina nie byłaby tak szybko poszła do jasnego uświadomienia sobie swych zasad w wypracowaniu swej taktyki oraz do dojrzałości jaka ją cechuje, Siłą Lenina jest partja. Jego rola dyktatorska jest bajką. Lenin w zarządzie partji, często był w mniejszości, często dopiero podłuższych walkach udawało mu się przeprowadzić swój punkt widzenia. Istniała obawa, że partja nie będzie posiadała sprężystej taktyki, prawidłowego poglądu na sytuację historyczną - i konieczność umiejętności przystosowania się do danych warunków historycznych. Ze ta obawa okazała się płomną jest w pierwszej linii zasługą Lenina. Posiada on jak nikt inny zdolność do uświadomienia sobie prawdziwego ustosunkowania sił wśród klas społecznych i do wyciągnięcia stąd odnośnych wniosków dla taktyki partyjnej bez szkody dla przekonania zasadniczych posiada on zdolność patrzenia poza granicę rosyjską zamiast spoglądania jedynie na własną partję i Rosję nprz.:
O odbyło się wielkie zgromadzenie na którym Lenin polecił by zmienić t taktykę względem mieńszewików, gdyż w manifestach mieńszewickich widać było rozpoczynający się proces zmiany ideologii, tęsknotę do wycofania się z izolacji. Lenin był tego zdania by budować mieńszewikom złote mosty przez gotowość uznawania w nich krytyków władzy sowieckiej a nie jako wrogów jej. Pogląd jego spotkał się z gwałtownym oporem i wyklomaczenie go członkom zebrania udaje się tylko z wielką trudnością. Lecz ostatecznie zwyciężył ten pogląd a rozwój wypadków udowodnił, że był on słusznym. Również przy socjalistycznej odbudowie gospodarki Lenin wykazuje chęć liczenia się z warunkami rzeczywistości, niemożliwymi do zmieniania. Zaznaczył jednak

wyraźnie, że rachowanie się z nimi nie powinno być zależnym od chwilowego wpływu na odstąpienie od najważniejszych zasad. Dowodem tego była walka poglądów czy nie należałoby znieść upaństwowienie handlu jak zażądali tego Łarin i Kamieniew pod wpływem głodu w miastach. Nieduża większość od 5-6 głosów zdecydowała wówczas, że należy utrzymać upaństwowienie handlu, lecz że dopuszczalne są pewne wyjątki, któreby nie pociągały za sobą odstąpienia od zasady.

~~W~~ W decyzji tej pogląd Lenina był miarodajny.

Partja komunistyczna gra dzisiaj niesłychaną rolę w Rosji, która niema sobie podobnej w Europie Zachodniej. ~~W~~ W każdej organizacji ludu pracującego, w każdej organizacji państwowej znajduje się frakcja partji komunistycznej, we wszystkich aparatach państwowych, w związkach zawodowych, stowarzyszeniach, radach fabrycznych, radach powiatowych, radach centralnych, radach szkolnych itd. Obowiązkiem tej frakcji jest prowadzić agitację na rzecz celów i żądań komunistycznych, następnie roztoczyć kontrolę od wewnątrz nad pracą na fabrykach, organach kolegjalnych, gospodarki życia politycznego. W komisariacie ludowym handlu i przemysłu nprz. komuniści przyczynili się w znacznym stopniu do przeprowadzenia potrzebnych reform organizacyjnych. Frakcje komunistyczne nie szpiclują, jak im to zarzucają kłamliwie przeciwnicy. Prowadzą surową kontrolę i nadzór. Naturalnie, że konflikty wśród kierowników na fabrykach i pośród frakcji komunistycznych nie są wykluczone. Lecz takie spory przeciężane są prędko na praktyce. Rzeczywiście frakcje muszą posiadać dużo taktu by niepotrzebnie nie czynić sobie wrogów, co by mogło doprowadzić do wewnętrznego sabotażu gospodarki, do którego, kontrrewolucjoniści chętnie podszczuwają. Szczególnie ważną okazała się czynność frakcji komunistycznej dla organizacji kolejownictwa, aparatu zaopatrywania itd. W ostatnich czasach frakcje komunistyczne w gospodarce okazują się awangardą skuteczną i skuteczną, które prowadzą do zwiększenia produkcji, i przeprowadzając środki socjal-polityczne. Z konieczności trzeba było wyzbyć się ~~z~~ wolnego popołudnia niedzielnego. Co są soboty? Na początku maja 1917 r. Centr. Komitet rosyjskiej partji komunistycznej wydał manifest do robotników, w którym tłumaczył konieczność odkrycia nowych metod pracy produkcyjnej, zastąpienie starych przyjętych od kapitalizmu nowymi obyczajami rewolucyjnymi. Jakie były bezpośrednie wyniki tej odezwy pojęcie o tem daje następujący artykuł, umieszczony w "Prawdzie" organie centralnym rosyjskiej partji komunistycznej, w numerze tego dziennika z

z dn. 17 maja ukazał się artykuł pod tytułem:

"Rewolucyjne, komunistyczne soboty robotnicze". Artykuł ten informuje o pierwszej odpowiedzi robotników komunistycznych na odezwę partji. Wyciąg następujący pochodzi z tego artykułu:
"Pismo Komitetu Centralnego rosyjskiej Partji Komunistycznej w sprawie pracy rewolucyjnej, stało się silną podniecią dla organizacji komunistycznych i komunistów. Pobudzeni tą odezwą, wielu kolejarzy udalo się na front, lecz większość uważała za niemożliwe opuszczenie swe odpowiedzialne placówki, by szukać nowych dziedzin dla swej działalności prawdziwie rewolucyjnej. Komunikaty otrzymane o powołności z jaką postępuje sprawa mobilizacji, spowodowały, że podsekcja moskiewsko-kazańskich pracowników kolejowych skierowała swą uwagę na studjowanie mechanizmu administracji kolejowej przez odkrycie między innem, że wskutek nieregularności pracy, jak również przez sła- bą intensywność pracy zostały odwołane ważne rozporządzenia, i prace wymagające pośpiechu przy reperacji parowozów. 7 maja na wal- nem zebraniu komunistów i sympatyjów podsekcji moskiewsko-kazańskiej kolei, postawiono kwestję zmian metody pracy, przejść od słów do czynów w walce przeciw Kozłozakowi. Przejęto następującą rezolucję:
"Ze względu na poważne zewnętrzne i wewnętrzne położenie które wytworzyło się wskutek walk w celą zadania klęski naszym wrogiem klasowym, musimy my - komuniści i przyjaciele naszych kolejowców uczynić nowy wysiłek, pozbawiając się jednej godziny całodziennego odpoczynku t.j. przedłużamy dzień pracy o 1 godzinę. To samo osiągniemy, jeżeli w sobotę pracować będziemy 6 godzin bez przerwy by tym sposobem od- nieść bezpośredni skutek. Zważywszy na to, że komunistom przy obro- nie zdobycy rewolucyjnych nie wolno szczerdzić ani zdrowia ani życia swego, robota musi być prowadzona bezpłatnie. Soboty komunistyczne powinny być wprowadzone w całej podsekcji, aż do chwili osiągnięcia zupełnego zwycięstwa nad Kozłozakiem".

Po pewnym ociąganiu się przyjęto tę rezolucję jednogłośnie. Dobre wyniki osiągnięte tą pracą rewolucyjną widoczne są dla wszyst- kich. Intensywność pracy przy wyładowaniu przeszła normę 70%. Praca była wykonywana z intensywnością prawie normalną.

W ten sposób unikano zwłoki w uskutecznianiu spiesnych zleceń, z powodu niedostatecznej inetywności pracy. Pomimo pewnych nie-

dokładności, dających się łatwo naprawić, a które zatrzymywały grupy poszczególne na 30-40 minut, pracę prowadzono dalej:

Zarząd ustanowiony dla nadzoru nad pracą miał czas zaledwie na przygotowanie dalszej pracy, i może było zdanie starego robotnika, który twierdził, że w soboty wykonywa się robotę całego tygodnia nie bardzo przesadnym.

Dziesięć procent komunistów było regularnymi pracownikami, pozostali zajmowali odpowiedzialne stanowiska lub byli mężami zaufania robotników kolejowych i innych komisarzy aż do urzędników związków zawodowych i członków komisariatów. Gorliwość i uczucie wspólności przy tej pracy dosięgły niebywałych rozmiarów. Pewnego razu, gdy robotnicy najęci i kierownicy tłoczyli ^{się} jak rój pracujących mrówek koło olbrzymiego walca ważącego przeszło 40 pudów w celu potoczenia go na należne miejsce, czuliśmy się szczęśliwi z powodu wspólnej pracy i mieliśmy pewność zwycięstwa klasy robotniczej.

Wyzyskiwacze całego świata nie będą mogli dłużej powstrzymać zwycięstwa robotników. Kto był obecnym przy końcu pracy świadkiem był takiej sceny, która się nie da opisać słowami. Około 100 komunistów, którzy pozostali i którym biła duma z oczu, witali powodzenie dzieła tryumfalnym odśpiewaniem międzynarodówki "Miła się uczucie, że fale hymnu tryumfalnego przebiją mury i przerwą się do Moskwy robotniczej, by móc ogrzać całą Rosję, i budzić wszędzie pozostałych i małodusznych.

Fakt ten jest ważnym, gdyż wskazuje, że robotnicy gotowi są do przedłużenia dnia roboczego i zwiększenia swej pracy nawet bez strachu bicia kapitalistycznego, jeżeli tylko będą wiedzieli, że służą przez to interesom ogólnym. Lenin nazwał to zjawisko w broszurze, którą wydał niedawno "wielką inicjatywą". Partja komunistyczna srogo pilnuje tego, by państwo we i publiczne urzędy nie były urzędami zaopatrywanymi dla własnych członków, żeby na tych stanowiskach znajdowały się osobistości uzdolnione. Jest to fakt niezaprzeczalny, że w niebezpiecznych sytuacjach wojskowych, które wymagają mobilizacji nowych sił, partja komunistyczna dostawia najlepszych ludzi dla armji czerwonej. O ile ta pod względem organizacji i woj-

skowości stoi na wysokości, nie jest to zasługą jenerałów, lecz partji komunistycznej i jej agitacji około 90% najlepszych sił partji komunistycznej znajduje się w armji czerwonej.

Podczas ostatniej mobilizacji komuniści dostarczyli 70% luki, którzy poszli na front. Dlatego też niemożliwym jest wykazać wiele ludzi obecnie liczy partja. Przed rewolucją partja miała przeszło 400.000 członków, od tego czasu zaś liczba zwiększyła się najmniej dziesięciokrotnie. Praca ta pełni najważniejszą pracę oświatową wśród szerokich mas, niezwmordowanie zwołuje zebrania wiece i t.d. we wszystkich miastach i centralach przemysłowych, wykonywa wprost olbrzymią masę pracy organizacyjnej.

Jakie stanowisko rosyjska potęga sowiecka zajmuje wobec rewolucji światowej wydatniło się podczas zawierania pokoju w Brzeście litewskim. Partja silnie opanowała przeciwko zawarciu pokoju. Lewe skrzydło pod dowództwem Radka Lowoffa, Uryckiego, Opołeńskiego, Bucharina i najwybitniejsze kłówa, była przeciwko temu. Za zawarciem pokoju był Lenin, Zinowjew i t.d. Trocki zajął stanowisko pośrednie. Powstrzymał się on na posiedzeniu rozstrzygającym od głosu. Najważniejszym argumentem Lenina za zawarciem pokoju, był wzgląd na rewolucję światową. Wyraził się, że istnienie socjalistycznej Rosji sowieckiej jest tak ważne dla rewolucji światowej, że nie zadrogo opłaconem ono będzie nawet największym niedostatkiem ekonomicznym i bankructwem gospodarczym. Nagi fakt istnienia rosyjskiej republiki sowieckiej wzmacnia rewolucję światową, a ona zapłaci Rosji sowieckiej procentami za ofiary poniesione przez zawarcie pokoju. Krótko mówiąc, wzgląd na rewolucję światową musi być motywem przewodnim w polityce pokojowej i pokój należy zawrzeć nawet za cenę ekonomicznych i finansowych koncesji; nie dla tego, ^{dy wyspa} krótką pauzę odoczynku dla rządu sowieckiego, lecz by wygrać na czasie, aż dojrzeje rewolucja światowa. W przeciwieństwie do polityki węgier sowieckich

Rosja sowiecka nie starała się nigdy popierać potęgi sowieckiej, przez powstania i chwilowe uchwycenie władzy przez pro-

letarjat w Europie Zachodniej. W szczególności Lenin ostrze-
gał przed gonieniem za chwilowem powodzeniem, i przed kom-
promitowaniem komunizmu przez zaburzenia. Światowa rewolu-
cja w Europie zachodniej, zdaniem Lenina, musi znaleźć i znaj-
dzie silne oparcie w istnieniu socjalistycznej Republiki So-
wieckiej w Rosji. Rady Lenina w sprawie polityki towarzyszy
za granicą zawsze przestrzegały: ~~niechwytajcie się~~ ^z ~~czasu~~ włą-
dzy, zostawcie czas innym partjom dla gospodarowania w kraju
czekajcie, aż na was przyjdzie czas, a tymczasem przygotowuj-
cie go, drogą oświecania i organizowania mas. Wzmacniajcie i
oświecajcie masy pod względem świadomości klasowej, gromadź-
cie ~~we~~ organizując je, wpajajcie im swoje idee. Głupotą jest
twierdzenie, że bolszewizm wzmacnia reakcję w Rosji. Ta ostat-
nia ma silne oparcie wśród demokracji europejskiej łącznie z
większością socjal-demokracji. Hasłem każdej partji komunisty-
cznej w Europie zachodniej musi być, że będzie ona oporą ro-
syjskiej potęgi sowieckiej jeżeli będzie oświecała masy we
własnym kraju, organizowała, krócej mówiąc, przygotowywała
do objęcia władzy i do rewolucji. Koncentracją dla przyspiesze-
nia rewolucji we własnym kraju nie należy rozumieć naturalnie
w sensie nie zwracania uwagi na sytuację w Rosji sowieckiej.
Przeciwnie hasłem musi być akcja komunistyczna we wszystkich
krajach, połączenie się, solidarność z Rosją sowiecką. Nie p-
stania przywrócić jej solidarność, chodzi o to, by uświado-
mić jej niezbędność masom przez to właśnie, że im się jasno
wytłomaczy związek pomiędzy kontrrewolucją we własnym kraju
walką, którą ona prowadzi przeciwko socjalistycznej Rosji so-
wieckiej. Trzeba masom jasno wytłomaczyć, że walka rewolucyj-
na musi być prowadzona na zewnątrz i wewnątrz jednocześnie,
gdyż wrogowie rewolucji w każdym kraju walkę wewnętrzną prze-
noszą na zewnątrz, rozszerzając otwartą czy też ukrytą wojn-
domową do walki przeciw rewolucji światowej, której wcieleni-
niem wydaje się im rosyjska republika sowiecka. Walki przeci-
ko rządowi panującemu w Europie zachodniej muszą być podjęte
przez proletarjat, nie ze względu na stosunki ekonomiczne i

i polityczne z zagranicą, jak tego żądają socjal-patryoci lecz ze względu na poczucie solidarności międzynarodowej i gospodarczej, która łączy proletariuszy wszystkich krajów w walce przeciwko kapitalizmowi.

Okrutna polityka imperjalistyczna musi być zwalczona, gdyż ona jest tylko dalszym ciągiem wojny światowej w skali wszechświatowej. Z tego poglądu wynikają prawidłowe wytyczne taktyczne dla komunistów w Europie zachodniej i Stanach Zjednoczonych. . Walka w celu udzielenia pomocy Rosji sowieckiej musi być walką z kontr-rewolucją we własnym kraju, a przez to walką o rewolucję. Walka przeciwko temu, że rząd popiera jakimikolwiek środkami kontrrewolucję w Rosji musi być prowadzona jako walka wyzyskiwanych, przeciwko kapitalizmowi i rządowi jego we własnym kraju. Walka ta wymaga użycia najostrożniejszych środków. Masom robotniczym musi być wyjaśnionym związek pomiędzy wewnętrzną i zewnętrzną polityką, właśnie ~~na~~ przykładem zachowania się partji komunistycznej wobec Rosji Sowieckiej. Im ostrzej rząd kapitalistyczny kraju walczy przeciwko Rosji sowieckiej, tem bardziej reakcyjnie wystąpi on we własnym kraju, tem bardziej nagłaczem staje się, by użyć jak najostrożniejsze środki dla zmuszenia rządu do zaprzestania walki z Rosją sowiecką. Co uczynić należy dla poparcia Rosji sowieckiej w poszczególnych wypadkach i w poszczególnych krajach daje się trudno określić. Zależy to od okoliczności. Wszelkie środki mogą być użyte od demonstrowania sympatji aż do strejku powszechnego robotników przy transportach i t.d.

Znaczenie rosyjskiej republiki sowieckiej jest tak wielkie, ~~jak~~ i wielostronne jak żadnego innego państwa. Dopiero istnienie władzy sowieckiej umożliwia doprawdy międzynarodową politykę klasy robotniczej i przez tą władzę sowiecką w walce o nią powstaje rewolucja światowa. Międzynarodówka klasy robotniczej staje się rzeczywistością.

Jeden z towarzyszy rosyjskich wyraża się, że podług ostatnich wiadomości, Rosja zdaje się przewyciężyła naj-

większe trudności pod względem ekonomicznym i wojskowym. Atak Denikina na Kursk został odpartym. Nastrój ludności znacznie się podniósł, pomimo trudnego położenia pod względem gospodarczym. Dowodem tego jest zwycięstwo komunistycznego tygodnia. Tydzień komunistyczny został urządzony przez partję komunistyczną, w celach propagandowych. W pierwszych kilku dniach przybyło przeszło ~~KKX~~ 100.000 nowych członków, to nie tylko w miastach lecz i po wsiach.

Pod względem ekonomicznym Rosję Sowiecką zimą czekają jeszcze ciężkie chwile. Kraj jest odcięty od Donieckiego Zagłębia węglowego. Front wymaga najlepszych sił: Blokada wywiera fatalne skutki. Koniecznym jest, żeby proletarijat Europy zachodniej wyraził energicznie czynem swą sympatję dla kraju sowieckiego tem, że przez nacisk wywierany na swój rząd, uczyni niemożliwym wspieranie jakimikolwiek sposobami kontr-rewolucji rosyjskiej. Gdy białe gwardje nie będą ~~udał~~ wspierane przez koalicję, wówczas w krótkim czasie kontr-rewolucja w Rosji zostanie zupełnie złamana. następnie konferencja naradzała się jakimi środkami dałby się osiągnąć ścisły związek między partjami komunistycznymi poszczególnych krajów.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

REZOLUCJA W SPRAWIE ROSJI SOWIECKIEJ

Akcja rewolucyjna robotników, w celu zmaszenia kapitału międzynarodowego do zawarcia pokoju z Rosją jest koniecznym warunkiem przedwstępnym dla uratowania Rosji i przyspieszenia rewolucji światowej. Dla przyspieszenia tej akcji, komuniści wszystkich krajów muszą każdy ruch strejkowy i demonstrację masową wykorzystać po to, by:

- 1) uświadomić robotnikom ten obowiązek ich względem rewolucji rosyjskiej
- 2) przekonać ich o tem, że interesa ich identycznie są z interesami Rosji Sowieckiej
- 3) silnie popierać na całym świecie uczucia solidarności i akcji rewolucyjnej.

Stosownie do silniejszej presji robotników na rządy, te ostatnie stają się bardziej skłonne do zaproponowania kompromisu mającego na celu podminowanie Rosji od wewnątrz. Tak np. ostatnia propozycja dąży za pośrednictwem przedstawicieli reakcyjnych przedrewolucyjnych związków zawodowych, które od czasu rewolucji łączy się z organizacjami Rosji sowieckiej, do odłączenia monopolu sowieckiego, na handel zagraniczny.

Pod osłoną takich manewrów przygotowuje się nową ofensywę, którą uniknąć trzeba za wszelką cenę. Dlatego też ważnym jest bardzo, by biuro to poczyniło natychmiast kroki, w celu przygotowania strejku demonstracyjnego przeciwko interwencji w Rosji. Strejk taki ma się odbyć pod hasłem nie tylko zdjęcia blokady i zaprzestania interwencji w Rosji, lecz powinien wystawić żądania polityczne i ekonomiczne zgodne z rozwojem rewolucyjnym w każdym kraju.

Demonstracje te należałoby uzupełnić strejkami przymusowym o ile robotnicy zbiorą siły do takiej akcji, przy czem

specjalną uwagę poświęcić należy wyładowania i transportowi materiałów wojennych i uzbrojenia, a mianowicie ~~XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX~~ ~~XXXXXX~~ agitując w tym duchu, by robotnicy odmawiali pracy.

Wezwanie do strejku międzynarodowego nie może się dokonać za pośrednictwem jedynie biurokracji związków zawodowych lecz cały ciężar spoczywać musi na masach i poza związkami zawodowymi i w razie potrzeby takie organizacje winny być zakładane.

Gdy w Niemczech lub gdzieindziej wybuchnie nowa rewolucja, siły proletariatu międzynarodowego przygotowane być muszą do strejku powszechnego (szczególnie robotnicy pracujący przy transporcie w Anglii, Ameryce, Francji, Włoszech, Skandynawji, Holandji, Belgji i Szwajcarji) natychmiast gdy mocarstwa kapitalistyczne zaczną interwenjować. Biuro powinno poczynić niezwłoczne kroki dla zorganizowania na czas tej akcji, by robotnicy nie zostali raz jeszcze zaskoczeni przez rządy.

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

97
PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

Sprawozdanie przedstawione przez polskich
komunistów berlińskich (Broński).

P O L S K A.

Podczas wojny, Niemcy kokietowali niepodległością Polski, gdyż chcieli niepodległą Polskę uczynić środkiem walki przeciwko Rosji. Z chwilą klęski militarystycznej Niemiec zmieniła się to zasadniczo. Część burżuazji polskiej szła wraz z Rosją przeciwko mocarstwom centralnym, druga część w Galicji z rządami centralnymi przeciwko Rosji, a trzecia część w polskich dzielnicach Prus była związana ekonomicznie z państwami centralnymi, lecz miała nadzieję wyciągnąć pewne korzyści z upadku Niemiec. Najsilniejszą partją - była polska partja socjalistyczna, która utworzyła specjalne legjony, by móc wraz z rządami centralnymi przeciwko Rosji. Od czasów rewolucji rosyjskiej w 1917 r. aż do chwili klęski mocarstw centralnych, stosunki partji i legjonów do państw centralnych pogorszyły się. Polska partja socjalistyczna usiłowała wykazać przez to, narodowi polskiemu, że przeciwną jest rządowi niemieckiemu. Z tego powodu zachowała ona swój duży wpływ wśród legjonów i w kraju, ponieważ wszystkie inne partje mieszczańskie skompromitowały się bardzo, szukając oparcia czy to w Rosji czy też u państw centralnych to po upadku imperjalizmu niemieckiego, polska partja socjalistyczna poprzez partja przez legjony doszła do władzy. Stoi i stała ona na stanowisku patriotycznym, a hasłem jej była - niepodległość Polski. Dążyła ona do tego by ekonomicznie krzewicielami idei niepodległości byli robotnicy.

Polityka socjal-patriotów była identyczna z polityką imperjalistyczną pod tym względem, że niepodległa ojczyzna polska miała

być możliwie wielką, to jest żeby obejmowała te dzielnice, które historycznie kiedykolwiek były posiadłością polską. Cel ten mogła ona osiągnąć tylko przy pomocy burżuazji, gdyż polska partja socjalistyczna doszła do władzy nietylko dzięki rewolucji lecz i dzięki klęsce militarystów w Niemczech.

Co się tyczy polityki zewnętrznej prowadziła ona walkę przeciwko Rosji sowieckiej z tego względu, że jak twierdziła po upadku władz centralnych czerwona Armja udała się na zachód, by wraz z Łotyszami walczyć na Bałtyku przeciwko Niemcom i zdobyć kraje i zaprowadzić tam władzę sowiecką. Łotwa i Białoruś miały również stać się Republikami. Posiadać wszystkie te kraje jak również i Ukrainę jest odwiecznym^{em} marzeniem nacjonalistów polskich.

Dlatego też atak armji rosyjskiej uważany jest za ofensywę bolszewizmu przeciwko Polsce narodowej. Twierdzono, że broni się staropolskich ziem od barbarzyńców rosyjskich.

Polityka wewnętrzna odpowiadała zewnętrznej. Zwróciła się ona przeciwko rewolucji proletariatu, która po ukończeniu okupacji niemieckiej z dnia każdym przyjmowała szersze rozmiary. Polityka polskiej partji socjalistycznej, która doszła do rządu doprowadziła do wojny domowej zupełnie według metod Scheidemana i Noskego. Występowała ona najostrzej przeciwko demonstracjom. Szubienica i zabójstwo podstępne stanowiły jej broń polityczną. Delegacja Czerwonego Krzyża, która przybyła z Rosji, została zamordowana przez nienawiść do bolszewizmu i każdy powracający z Rosji a podejrzany jako komunista, był poprostu rozstrzeliwany. Sprowadzono starych żandarmów carskich, którzy zarówno na granicach Republiki sowieckiej jak i w kraju pełnili swe funkcje jak za dawnych czasów. Przeciwko wszelkiej agitacji politycznej i propagandzie, którą chciano rozwinąć, występowano środkami Noskego. Więzienia były przepełnione, niszczone drukarnie, zamordowywano redaktorów.

93
Polski rząd socjalistyczny, stanął na gruncie demokracji burżuazyjnej. Nie chciał on stanąć na gruncie proletariatu. Pomimo

93 99

to spotkał się on z nienawiścią i sabotażem burżuazji polskiej która nie dawała mu środków do egzystencji. Banki odmówiły kredytu, pożyczki nie miały powodzenia, partja została postawiona w takich warunkach, że musiała sama abdykować. Oddała rządy w ręce prezydenta Piłsudskiego. Ten zaś wręczył go narodowo-demokratycznej partji. ~~Wartja~~ Przed zebraniem się zgromadzenia narodo-
dowego, burżuazja chciała zapewnić sobie większość i władzę i chciała sama przeprowadzić wybory. W ten sposób burżuazja odzyskała drogą pokojową swą władzę, gdyż polska partja socjalistyczna nie robiła dla utrzymania swej władzy. Wybory dały dużą większość partji burżuazyjnej i P.P.S. weszła do parlamentu jako nieznaczna mniejszość, która nie mogła wywierać żadnego wpływu na zgromadzenia narodowe. Ponieważ zaś była także w konflikcie z proletariatem, nie mogła oczekiwać od tegoż poparcia.

Komunistyczna partja w Polsce, powstała ze starej partji socjal demokratycznej Litwy i Polski, która stała na stanowisku radykalno-międzynarodowym. Róża Luksemburg i Leo Jogisches (Tyszka) byli jej przywódcami. Nieporozumienia, które wynikły krótko ~~po~~ przed wojną, zostały przezwyciężone podczas wojny. Przywróconą została znowu jedność, a po zwyciężeniu bolszewików, lewe skrzydło P.P.S. pod przewodnictwem Waleckiego i pod wpływem robotników, na których przykłady rosyjskie silne wywierały wrażenie, połączyła się z partją socjal-demokratyczną. Połączenie dokonano się w styczniu 1918 r. Tak powstała komunistyczna partja robotnicza. Ta, stosownie do swych tradycji i ideologicznego pokrewieństwa z bolszewizmem prowadziła walkę przeciwko socjal-patryotom. W wyborach do zgromadzenia narodowego, nie przyjął wzięła ona udziału.

Partja wywierała duży wpływ na proletariąt, mianowicie na setki tysięcy bezrobotnych, którzy powrócili z Rosji i Niemiec. Niemcy wywieźli mnóstwo robotników polskich do Niemiec, również rząd rosyjski odsyłał przemocą w pierwszym okresie wojny całe zastępy robotników do Rosji. Ci połączyli się z proletariatem

rosyjskim i po powrocie do Polski stali się awangardą rewolucji.

Wskutek zdradzieckiej polityki rządu, Daszyński spotkał się z silną opozycją w łonie własnej partji, mianowicie wśród członków P.P.S., którzy przybyli z Rosji. Ci zgodzali się z zapatrywaniami bolszewików i przyjmowali czynny udział w rewolucji rosyjskiej. Dużą rolę odegrali w niej i robotnicy polscy. W każdej organizacji, w której pracowali, zajmowali wybitne stanowiska. Także w organizacji ekonomicznej i politycznej państwa sowieckiego, pracowało i pracuje mnóstwo towarzyszy polskich. Po powrocie tych elementów rewolucyjnych do Polski i do swej partji, utworzyli oni silną opozycję przeciwko Daszyńskiemu i Piłsudskiemu. Opozycja w partji socjal-patrjotycznej jest silną, i lecz tem różni się ona od partji niezależnych, że opozycja robotników stoi na gruncie bolszewickim i zupełnie odseparowała się od partji socjal-patrjotycznej. Rozłam ideowy doprowadził także do oddzielenia się pod względem organizacji, opozycja, która odpadła od partji, znajduje się na drodze do połączenia się z partją komunistyczną. Przez to że demokracja mieszczańska była ta dyktaturą burżuazji P.P.S. czuła się znowu zmuszoną do przejścia do opozycji. Stara się pozyskać robotników przez gwałtowne mowy opozycyjne. Trudno powiedzieć na ile się to uda. Prowadzi ona lojalną opozycję przeciwko rządowi burżuazyjnemu, a tak łagodna opozycja nie jest wystarczająca, by ją popierały szerokie masy robotnicze. Ruch rewolucjonistyczny wśród mas, rozwija się z każdym dniem, pod wpływem sytuacji ekonomicznej, która jest związana z położeniem politycznym.

Rządykoalicyjne uczyniły z Polski wał obronny przeciwko niebezpieczeństwu bolszewickiemu, zagrażającemu Europie zachodniej i żandarmowi wschodniego przeciwko Niemcom. Koalicja zmusza Polskę do walki z bolszewikami. Zmusza również do wystąpienia przeciwko Niemcom. Podajemy przykład: W Berlinie rokuje komisja polska w sprawie uregulowania stosunków pogranicznych, i w sprawie dzielnic odpadających od Niemiec. Obrady odbywały się bardzo

dla obu stron pomyślnie. Nagle rząd francuski uważał, że Polska za dobrze porozumiewa się z Niemcami i rozkazał by w ciągu 24 godzin pertraktacje przeniesione zostały do Paryża, i dalej odbywały się pod nadzorem francuzów. Pomimo, Koalicja nie może wiele pomóc Polsce pod względem ekonomicznym. Położenie ekonomiczne jest smutnem, gdyż kraj nie może otrzymać żadnych surowców ani z Rosji ani od Koalicji. Większość fabryk w Łodzi i innych większych centrach, jest zniszczoną od lat wielu. W przemyśle metalurgicznym panuje zastój, produkcja węgla nie wystarcza na pokrycie potrzeb Polski. Tylko rolnictwo jeszcze coś wytwarza. Różnice klasowe są tutaj bardzo zastrzone. Wpływ właścicieli ziemskich na rząd jest decydującym. Partja obszarników jest bardzo silną, a szczególnie właścicieli dużych majątków, którzy w majątkach swych gospodarzą na podstawie kapitalistycznej.

Rewolucja w Rosji zrewoltowała chłopstwo, żąda ono wywłaszczenia obszarników. Ruch rewolucyjny proletariatu miejskiego przeniósł się również do proletariatu wiejskiego. Związek

zawodowy robotników rolnych jest najsilniejszym w Polsce związkiem zawodowym i znajduje się on całkowicie pod wpływem partji komunistycznej. W zgromadzeniu narodowym zasiada prócz przedstawicieli wielkich posiadłości ziemskich silne centrum, złożone z przedstawicieli bogatych i średnio-zamożnych włoścjan. Istnieją dwie partje radykalne chłopów: bardziej i mniej radykalna. Udało się większością głosów przeprowadzić prawo rolne. Prawo to przewiduje coś w rodzaju likwidacji wielkich posiadłości ziemskich. Właściciele wielkich majątków sabotują to prawo. Parcelują wieś i sprzedają swą ziemię w małych częściach. Rząd pozwala na to, lecz występuje ostrzej przeciwko zrewoltowanym robotnikom rolnym. Przed paru tygodniami robotnicy wiejscy urządzili strejk powszechny, który trwał kilka tygodni, i został krwawo stłumionym. Polska partja socjalistyczna odegrała rolę zdrajców. Najważniejszym jest to, że w Polsce rewolucja przenosi się z miasta na wieś. Liczne wojsko obejmujące 150.000 tysięcy żołnierza, jest ciężarem dla

dla wsi, która musi je utrzymywać z rozkazów Koalicji. To jest właśnie powodem ruiny gospodarczej. Agitacja wśród żołnierzy ma duże powodzenie, chociaż część tego wojska stanowią młodzi szlachcice pełni poczucia swej klasy. Historycznym nieszczęściem Polski jest to, że wrzyna się ona klinem pomiędzy Rosję i Niemcy. Rewolucja w Polsce wtedy tylko będzie miała widoki, gdy zostanie zapewniona przez rewolucję w Niemczech.

Samodzielna rola Polski w rewolucji światowej jest mniejszą, od roli Niemiec z powodu ekonomicznej zależności Polski od państw wschodnich i zachodnich. Pomimo to Polskę uważać należy za kocioł rewolucyjny. Gdyby nawet proces rozwoju od socjal-patrjotyzmu do rewolucji nastąpił prędzej niż w Niemczech, jednakże potrwa to jeszcze jakiś czas. Związki zawodowe nie były tolerowane za czasów caratu. Socjal-demokracja, prowadziła ożywioną agitację w tym kierunku. Zakładała ona legalne i nielegalne i nawpół legalne związki zawodowe, które dla odróżnienia od innych organizacji, były nazywane związkami socjal-demokratycznymi i które znajdowały się w opozycji do P.P.S. Centralna Komisja związków zawodowych i ulegająca wpływowi partji komunistycznej, jednoczy wszystkie związki zawodowe. Komisja ta przyjmuje żywy udział w życiu politycznym. Rola rad robotniczych była związana z losem ruchu rewolucyjnego. Z biegiem rewolucji, znaczenie ich upadło. W radach robotniczych znajdowali się przedstawiciele, wszystkich partji politycznych. Rozwój ich jest podobnym do rozwoju w Niemczech. Rady robotnicze burzą się i sabotują. Chwilowo panuje nieograniczona dyktatura szabl. Zupełnie tak jak w Niemczech. Więzienia są przepełnione, praca nielegalna natrafia na największe trudności, wszystkie gazety rewolucyjne muszą wychodzić potajemnie; pomimo to sytuacja ekonomiczna stwarza grunt podatny dla rewolucji, gdyż Polska znajduje się w przededniu gospodarczego bankructwa.